

ଅଯୁଧ ରାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ମୋତି ମୁସାଢ଼ିଙ୍କ ପୁଅ

ମଇ 3, 1991

[ଲଳିତ ମୋହନ ଶର୍ମା ଏବଂ ଜେ.ଏସ୍. ବର୍ମା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ବୃହତ ଭୂସମ୍ପତ୍ତି ଉଚ୍ଚେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1953 : ଧାରା 27 (4)—ମାଲିକାନା ଅଧିକାରର ଅଧିଗ୍ରହଣ—ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକୂଳ ଆଦେଶ—ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା—ସୀମାବନ୍ଧନ ଅବଧି—କ'ଣ।

ସୀମାବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ, 1963: ଅନୁଚ୍ଛେଦ 65, 100 ଏବଂ 113—ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକୂଳ ଆଦେଶ—କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବିନା ପାରିତ ଆଦେଶ—ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରୁଥିବା ମକଦ୍ଦମା— ସୀମାବନ୍ଧନର ଅବଧି—ଅନୁଚ୍ଛେଦ 65—ଏହାର ପ୍ରୟୋଗତା।

ଉତ୍ତରଦାତା-ପ୍ରତିବାଦୀ ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ବୃହତ ଜମି ସମ୍ପତ୍ତି ଉଚ୍ଚେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଆଇନ, 1953 ର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ସୁବିଧା ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ, ସେ ବିବାଦୀୟ ଜମିରେ ତାଷ କରୁଥିବା ଜଣେ ଉପ-ରୟତ ଥିଲେ । କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ଦାବିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପିତା, ବାଦୀ, କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ମାଲିକାନା ଅଧିକାରର ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି କାରଣ ସେ କେବଳ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ କେବେବି ବିବାଦୀୟ ଜମି ତାଷ କରିନଥିଲେ । ଉଭୟ ବିଚାର ଏବଂ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବାଦୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସମକାଳୀନ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଜଣେ ଉପ ରୟତ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିତ ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବାହାରେ ଥିଲା । ତମାଦିର ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଏହି ଫଏସଲା ଦେଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ, ସେ ଦଖଲରେ ଥିବା ରୟତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ତମାଦି ଦ୍ଵାରା ବାଧ୍ୟତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୋଧରେ ଏହି ଅପିଲ କରାଯାଇଛି ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ବାତିଲ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ,

ଦର୍ଶାଯାଇଛି : 1 ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଏକ ପ୍ରତିକୂଳ ଆଦେଶ ପରେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ସୀମାବଦ୍ଧତାର ପ୍ରଶ୍ନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ନୀତି ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି । ଯଦି ମକଦ୍ଦମାରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଏପରି ହୋଇଥାଏ ଯେ, ବାଦୀଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ତେବେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 100ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷିତ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ସୀମାବଦ୍ଧ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲାଗୁ ନହୁଏ, ତେବେ ମକଦ୍ଦମା ଅବଶିଷ୍ଟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 113 ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ, ଯାହା ତିନି ବର୍ଷର ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ । ତେଣୁ, ଏକ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ, ଯାହା ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ବିଷୟ ହୋଇଛି, ଯଦି ଏକ ପ୍ରତିକୂଳ ଆଦେଶ ବାଦୀଙ୍କ ସଫଳତା ପଥରେ ଆସିଥାଏ, ତେବେ ସେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ ମଞ୍ଜୁରି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଯଦି ଏହି ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବିନା ପାରିତ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଏହାକୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ, ଅର୍ଥାତ୍, ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅସ୍ତିତ୍ଵ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ; ଏବଂ ଏପରି ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 65 ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ।

1.1 ଏହି ମାମଲାରେ ସମକାଳୀନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଥିଲା ଯେ, ବାଦୀ ଜମିର ଦଖଲରେ ଚାଷ କରୁଥିବା ମାଲିକ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ କେବଳ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ ଯାହା ଉପରେ ରକ୍ଷତ କିମ୍ବା ଉପ ରକ୍ଷତଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା । ଯଦି ଜମିଟି ବାଦୀଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିଲା, ତେବେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ପାଖରେ ଧାରା 27 (2) କୁ ଅବମାନନା କରି କୌଣସି ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାର ଅଧିକାର ନଥିଲା ଏବଂ ଜମିଟି ଆଦୌ ରାଜ୍ୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଜମିର ଜଣେ ରକ୍ଷତ ନ ଥିବାର ଏହି ଅତିରିକ୍ତ କାରଣ ପାଇଁ ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ପୁନର୍ବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବାହାରେ ଥିଲା । ତେଣୁ, ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ଅଭାବ ଥିଲା ଏବଂ ଏକ ଫଏସଲା ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ

ନଥିଲା । ବାଦୀକୁ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆସିବାକୁ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ତାହା ଥିଲା ତାଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆପତ୍ତି କରିବା, ଏବଂ ଏହା ଦର୍ଶାଯିବ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 65 ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟନ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ, , ତେଣୁ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 100 କିମ୍ବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 113 ଅଧୀନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ସମୟ ସୀମା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ନୁହେଁ ।

ଶିଓ ଲାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ସୁଲତାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1970] 2 S.C.R. 405 ଏବଂ ମହମ୍ମଦ ମୁର୍ତ୍ତିଜା ଖାନ ବନାମ ଏମ୍. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1966] M.P.L.J., ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ରାଜ୍ୟ ବନାମ ସାଧ ରାମ, ଆଇ.ଏଲ୍. ଆର୍. (ଏଚ୍ ପି) 1973 (2) 235 ଏବଂ ଗଞ୍ଜୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମହାନରାଜ ଚାନ୍ଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏ.ଆଇ.ଆର୍. 1934 ଲାହୋର 384, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 2225/1991 ।

ଆର୍.ଏସ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 134/1979 ରେ ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 12.10.1990 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସି.କେ. ମହାଜନ ଏବଂ ଅଶୋକ ଗ୍ରୋଭର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ଶର୍ମା ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅପିଲ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସେହି ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଅଛି, ଯାହା ବାଦୀ- ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଫଏସଲାକୁ ବାତିଲ କରି ଏବଂ ତମାଦି ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟତା କରାଯାଇଥିବା ଆଧାରରେ ସେମାନଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି ।

2. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ହେଉଛି ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶର କୃଷି ଜମି, ଯାହା ଜଣେ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦରଙ୍କର ମାଲିକାନାରେ ଅଛି, ଯିଏକି ମୃତ ପରଠାରୁ ମୂଳ ବାଦୀ, ଯିଏ ଅପିଲକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କର ପିତା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3ଙ୍କର ଜେଜେବାପା ଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ-ଉତ୍ତରଦାତା, ମୋତି, ଯିଏ ଜମି ଚାଷ କରୁଥିବା ଜଣେ ଉପ-ରକ୍ଷିତ ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ କରି, ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ବୃହତ ଜମି ସମ୍ପତ୍ତି ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1953 ର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ସୁବିଧା ଦାବି କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ

ପରେ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଶାମ ସୁନ୍ଦରଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କ ମାମଲା ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ମୋତିଙ୍କ ଦାବି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ଦେୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ମୋତି କେବଳ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟୁକ୍ତ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ କେବେ ବି ବିବାଦୀୟରେ ଜମି ଚାଷ କରିନଥିଲେ, ତେଣୁ ସେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ କରି ଶାମ ସୁନ୍ଦର ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମକଦ୍ଦମାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଭୟ ବାଦୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସମକାଳୀନ ଭାବେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ମୋତି ଜଣେ ଉପ ରୟତ ନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ରାଜସ୍ଵ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବାହାରେ ଥିଲା । ତମାଦିର ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମକଦ୍ଦମାକୁ ଫଇସଲା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ, ଶାମ ସୁନ୍ଦର ଦଖଲରେ ଥିବା ରୟତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ।

3. ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 100 ଅଧୀନରେ ଆହୁରି ଏକ ଅବେଦନରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ଆଦେଶ ଦିନଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ ତମାଦି ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପେକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ସହିତ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିନଥିଲେ, ଏହା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ପ୍ରତିବାଦୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇନଥିଲେ ।

4. ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, "ଧାରା A 27 (4) ଅଧୀନରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶର ପରିଶୀଳନାସ୍ଵରୂପ, ଜମିର ସ୍ଵତ୍ଵ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା", ଏବଂ କେବଳ ସୀମାବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 65 ଅଧୀନରେ ଅଧିକାରର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଏକ ଦୀର୍ଘ ଅବଧି ସୀମା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବାରୁ, ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ତମାଦି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତଦନୁସାରେ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 100 ଅଧୀନରେ ଏକ ବର୍ଷର ଅବଧି କିମ୍ବା ବିକଳ ଭାବରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 113 ଅଧୀନରେ ତିନି ବର୍ଷର ନିୟମ ଲାଗୁ ହୋଇଛି । ଆମେ ଭାରୁନାହିଁ ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଠିକ ।

5. ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଏକ ପ୍ରତିକୂଳ ଆଦେଶ ପରେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ ସୀମାବଦ୍ଧତା ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାର ନୀତି ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି । ଯଦି ମକଦ୍ଦମାରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଏପରି ହୋଇଥାଏ ଯେ, ବାଦୀଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ତେବେ ଧାରା 100 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆକର୍ଷିତ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ସୀମାବଦ୍ଧ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧାରା ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ, ତେବେ ମକଦ୍ଦମା ଅବଶିଷ୍ଟ ଧାରା 113 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁଥିରେ ତିନି ବର୍ଷର ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ, ଏକ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ, ଯାହା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ବିଷୟ ହୋଇଛି, ଯଦି ବାଦୀର ସଫଳତା ମାର୍ଗରେ ଏକ ପ୍ରତିକୂଳ ଆଦେଶ ଆସେ, ତେବେ ସେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ ଏହାକୁ କଣ୍ଠକହୀନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଯଦି ଏହି ଆଦେଶଟି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବିନା ପାରିତ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଏହାକୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ, ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ; ଏବଂ ଏପରି ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 65 ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ବିବାଦୀୟ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବାଦୀ-ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ସ୍ଥିତିଟି ହେଉଛି ଯେ, ବାଦୀ ଜମିର ଦଖଲରେ ତାଷ କରୁଥିବା ମାଲିକ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ମୋତି କେବଳ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ ରକ୍ଷିତ କିମ୍ବା ଉପ ରକ୍ଷିତଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ, ଏହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ମାମଲା ଫସଲି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କି ନାହିଁ କିମ୍ବା ବାଦୀ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଅମାନ୍ୟ କରି ଏକ ଫସଲି ପାଇପାରିବେ କି ନାହିଁ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମକଦ୍ଦମା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଧାରା 65 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ ।

6. ଆଇନର ଧାରା 27 (4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଅଟେ । ପ୍ରସ୍ତାବନା ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ବୃହତ ଭୁ-ସମ୍ପତ୍ତିର ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ହିମାତଳ ପ୍ରଦେଶରେ ରକ୍ଷିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଆଇନରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବା । 'ରକ୍ଷିତ', 'ଉପ-ରକ୍ଷିତ' ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅର୍ଥରେ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ସେହି ଅର୍ଥରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରୟୋଗ ଯାହା କୃଷି ଭୂମିରେ ଜମି ମାଲିକ ଏବଂ ରକ୍ଷିତଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅନ୍ୟ ଆଇନରେ ବ୍ୟବହୃତ

ହୋଇଛି । ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଧାରା 27ରେ ଉପଧାରା (1) ଅଧୀନରେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଉପ-ଧାରା (2) ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚାଷ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଅଟେ । ଉପଧାରା (4) ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଏ ଯେ, ଏହିପରି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ, ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସୁଧ ଶୁଳ୍କପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦାନ ପରେ ଏପରି ଜମି ଚାଷ କରୁଥିବା ରକ୍ଷକଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆଦେଶ ମୋତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଯଦି ମୋତି ଜଣେ ରକ୍ଷକ କିମ୍ବା ଉପ ରକ୍ଷକ ନଥିଲେ, ତେବେ ସେ ଉପଧାରା ଅଧୀନରେ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । ଯଦି ଜମିଟି ବାଦୀଙ୍କ ଚାଷ ଦଖଲରେ ଥାଏ, ଯେପରି ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ତେବେ ଶୁଦ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଉପ-ଧାରା (2) କୁ ଅବମାନନା କରି କୌଣସି ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାର ଅଧିକାର ନଥିଲା ଏବଂ ଜମିଟି ଆଦାୟ ରାଜ୍ୟର ଅଧିକାରରେ ନିହିତ ନଥିଲା । ଅଧିକାରୀ, ଅତିରିକ୍ତ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ, ମୋତି ଜମିର ରକ୍ଷକ ନ ଥିଲେ, ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ପୁନର୍ବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀ ବିନା ଥିଲା । ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରୀ ଅଭାବ ଥିଲା ଏବଂ ଏକ ଫଏସଲ ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା । ବାଦୀଙ୍କୁ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଆସିବାକୁ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ କରିଥିଲା, ତାହା ଥିଲା ତାଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଆପତ୍ତି, ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଅନୁଲେଦ 65 ଦ୍ୱାରା ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ, ତେଣୁ, ଅନୁଲେଦ 100 କିମ୍ବା ଅନୁଲେଦ 113 ଅଧୀନରେ କମ ସମୟ ସୀମାବନ୍ଧନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନୁହେଁ ।

7. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ସାଧାରଣ, ଆଇ.ଏଲ୍.ଆର. (ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ) 1973 (2) 235 ରେ, ଶୁଦ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଜମିର ଚାଷ କରୁଥିବା ରକ୍ଷକଙ୍କୁ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଗଛକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରାହୀ ରକ୍ଷକମାନେ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଅନୁଲେଦ 100 କିମ୍ବା ଅନୁଲେଦ 113 ଅଧୀନରେ ତମାଦି ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟ ହୋଇଛି । ରକ୍ଷକଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଧାରା 27 (4) ଅଧୀନରେ ଶୁଦ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନଥିଲା, ବରଂ ସେ ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ପାଠକ, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ (ସେତେବେଳେ ସେ ଯେମିତି ଥିଲେ) କି ରାୟକୁ ନିମ୍ନରେ

ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଆମ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତକୁ ଆଲୋକପାତ ଏବଂ ସମର୍ଥନ କରୁଛି :

"ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଠାରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଏକ ନିଷ୍ପଳତା ଅଟେ । ଯଦି କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ସେଥିରେ ଏକ ଆଦେଶ ଦେବାର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନଥାଏ, ତେବେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଆଦେଶ ଦେବାର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନ ଥିଲା । ସେହି ଘଟଣାରେ, ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦେଶ, ଯେଉଁଥିରେ ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା ସେହି ଅଂଶ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଛି, ତାହା ନିଷ୍ପଳତା ହେବ ।"

ଗାଙ୍ଗୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମହାନରାଜ ଚାନ୍ଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ A.I.R. 1934 ରେ ଲାହୋର 384, ଲାହୋର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ରାୟରେ, ମାମଲାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ହେତୁ ସୀମାବଦ୍ଧତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରସ୍ତାବର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଧୃତ (ପୃଷ୍ଠା 389, ସ୍ତମ୍ଭ 2 ରେ)ରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ, ଯଦି ଜଣେ ବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଆଦେଶରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବେ, ଯାହା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ରାସ୍ତାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରତିକାର ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ କେବଳ ଏକ ଘୋଷଣାମୂଳକ ଫଏସଲା ପାଇଁ ତଥାପି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ14ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, ସେହି ମାମଲାରେ, ବିଚାରଦେଶ ମାଗିବା ପୂର୍ବରୁ ବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

8. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଟି ମାମଲା, ଯଦିଓ ତଥ୍ୟରେ ସମାନ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧିନିୟମ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ନୁହେଁ, ଆମେ ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରୁଛୁ ତାହାକୁ ସମର୍ଥନ କରେ । ଶିଓ ଲାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ସୁଲତାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1970] 2 S.C.R. 405 ରେ, ବାଦୀ ବନ୍ଧକ ମୁକ୍ତ ପାଇଁ ଏକ ଫଏସଲା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଏହାପରେ ସେ ବନ୍ଧକ ମୁକ୍ତ (21913 ର ପଞ୍ଜାବ ଅଧିନିୟମ) 1913 ଅଧୀନରେ ସେହି ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିବା ବିଫଳ ହେବା ପରେ, ଏବଂ ତମାଦି ଅଧିନିୟମ, 1908 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ14 ଆଧାରରେ ଏକ ସୀମାବଦ୍ଧନର ଆଳ ଉଠାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହିତ ସହମତ ହୋଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଆଧାରରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୁକ୍ତିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ଏକ

ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ଡିକ୍ରି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ମହମ୍ମଦ ମୁର୍ତ୍ତଜା ଖାନ ବନାମ ଏମ୍. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1966] ଏମ୍.ପି.ଏଲ୍.ଜେ. 933 ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏକ ମକଦ୍ଦମାରୁ ଉଠିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଭୋପାଳ ଭୂମି ରାଜସ୍ୱ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଜଡ଼ିତ ଥିଲା । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ପରି ସମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ତମାଦି ଅଧିନିୟମ, 1908 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14, ଏହି ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ, କାରଣ ଭୋପାଳ ଭୂମି ରାଜସ୍ୱ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରତା ବିନା ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ବାତିଲ ନକରି ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରିବ । ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 142 ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା ।

9. ଉପରୋକ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖିତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ରଦ୍ଦ କରୁଛୁ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ବିଚାରାଦେଶକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରୁଛୁ । ତଦନୁଯାୟୀ ଅପିଲକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଟି.ଏନ୍.ଏ.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।"

ଅନୁବାଦିକା

ସସ୍ଥିତା ନାଏକ, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ